

CHSHCEE Newsletter Magyarország

Változó versenyjogi megközelítés a kiskereskedelmi szektorban?

A kereskedelmi törvény módosítása és a kialakulóban lévő versenyhivatali esetjog minden eddiginél komolyabb kihívások elé állítják a kiskereskedelemben tevékenykedő vállalkozásokat.

Az erőfölényes szabályok módosulása

Az Országgyűlés – a kiskereskedelmi láncokat egyébként is nehéz helyzetbe hozó „csomag” részeként - 2014 decemberében elfogadta a Kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény módosítását. Ennek értelmében 2016. január 1-jétől (tehát egy évnyi „felkészülési időszakot” követően) a törvényalkotó egy megdönthetetlen vélelmet állít fel, amely alapján a versenytörvény alkalmazásában a gazdasági erőfölényes helyzetet a napi fogyasztási cikkek kiskereskedelmi értékesítésének piacán fennállónak kell tekinteni, amennyiben a vállalkozásnak, vagy a kapcsolt vállalkozásoknak közösen a napi fogyasztási cikkek kiskereskedelmi értékesítéséből származó előző évi nettó árbevétele meghaladja a 100 milliárd forintot. Napi fogyasztási cikkek alatt a kereskedelmi törvény értelmében az élelmiszert, illatszert, drogériai termékeket, háztartási tisztítószeret és vegyi árukat, valamint a higiéniai papírtermékeket kell érteni.

Az új törvényi rendelkezés értelmében jövő januártól tehát szinte az összes Magyarországon működő kiskereskedelmi lánc – tekintet nélkül az élénk kiskereskedelmi versenyre – „ex lege” erőfölényes vállalkozásnak minősül majd, aminek következtében speciális versenyjogi rendelkezések fognak rájuk vonatkozni. A klasszikus versenyjogi elmélet szerint ugyanis az erőfölényes vállalkozásoknak „speciális felelősségük” van, nem tehetnek meg mindent az üzleti életben, ami más vállalkozások esetében nem tilalmazott. Így például nem árazhatnak tetszésük szerint, csak objektív és gazdaságilag igazolható módon zárkozhatnak el üzleti kapcsolat létrehozásától, nem élhetnek az árukapcsolás eszközével, nem állapodhatnak meg akármilyen fizetési kondíciókban.

Az uniós jog alapvetően nem tiltja a tagállamok számára, hogy az Európai Unió Működéséről Szóló szerződésben foglaltaknál szigorúbb erőfölényes normákat állapítsanak meg speciális esetekre, ugyanakkor a szektor ilyen irányú szabályozása alapvetően szokatlan, ennél fogva

kellő biztonsággal nem látható előre, hogy a jogalkalmazásra kijelölt Gazdasági Versenyhivatal (GVH) milyen elvek mentén kívánja az új előírásokat érvényesíteni.

Jelentős piaci erővel rendelkező vállalkozások elleni fellépés

A GVH jövőbeli megközelítésének vizsgálatakor segítségre lehetnek a kereskedelmi törvény alapján lefolytatott, jelentős piaci erővel való visszaélés (JPE) miatti eljárások tanulságai. Ugyan nem teljesen egyértelmű, hogy az eddig a kereskedelmi törvényben szereplő JPE szabályok „kiüresednek-e” az új erőfölényes tényállás hatására, de a hatósági elvárásokat adott esetben megfelelően valószínűsíthetik.

A GVH – ez irányú limitált joggyakorlata alapján – kiemelt figyelmet szentel az ún. „fix-bónuszok” kérdéskörének. Két határozatban (Vj/47/2010, illetve az egészen friss Vj/60/2012) is a kereskedelmi törvénybe ütközőnek ítélte meg a Hivatal azt a kiskereskedelembe eddig bevett gyakorlatot, miszerint a beszállítók az elszámolási időszak végén a kereskedő által eladott áru mennyisége alapján kalkulált, utólagos – pénzbeli – visszatérítést biztosítanak a saját árrésük terhére. A GVH mindkét esetben azt kifogásolta, hogy a visszatérítés díjként viselkedett, amely mögött nem állt szolgáltatás, illetve hogy annak „nem volt forgalomösztönző funkciója”, mivel azt minden egyes eladott áru-tétel után meg kellett fizetni. A Hivatal első esetben 50 millió, második esetben azonban már – figyelemmel az első döntés nyilvánosságra kerülésére is – valamivel több, mint 1 milliárd forint bírságot szabott ki, és bár mindkét elmarasztalt vállalkozás bírósági felülvizsgálattal élt a döntés ellen, ellenkező bírósági döntés nyilvánosságra kerüléséig ez a szigorú megközelítés fogja kötni a kiskereskedőket a beszállítóikkal való tárgyalásaik során.

Következtetések

Bár a versenytörvény erőfölényes szabályai kiskereskedelmi szektorban történő alkalmazásának mikéntje ma még nem látható tisztán, az a fentiek fényében jól látszik, hogy a GVH ezen a területen is szigorúan őrökdi a mindenkori versenyjogi normák betartása felett, és ebből a megfontolásból érdemes a kiskereskedelembe érdekelt vállalkozásoknak kiemelt figyelmet fordítaniuk a versenyjogi megfelelés kérdésére.

Szerző

Dr. Kocsis Márton

További információ

Dr. Polauf Tamás
Irodavezető-helyettes Partner
Magyarország
tamas.polauf@chsh.hu
Tel: +36 1 457 8040

Media owner and publisher:

CHSH Cerha Hempel Spiegelfeld Hlawati

Partnerschaft von Rechtsanwälten, Parkring 2, A-1010 Vienna
Tel.: +43/1/514 35 0 Fax: +43/1/514 35 35 email: office@chsh.com

If you do not wish to receive the newsletter in the future, please respond to this email with "unsubscribe".

Although this newsletter was created with the greatest of care, we nevertheless do not accept any responsibility whatsoever for its content being correct, complete or up to date.

Visit us at www.chsh.com

CHSH Austria Belarus Bulgaria Czech Republic Hungary Romania Slovak Republic

CHSH

Cerha Hempel Spiegelfeld Hlawati
Partnerschaft von Rechtsanwälten